

Sedum album L.

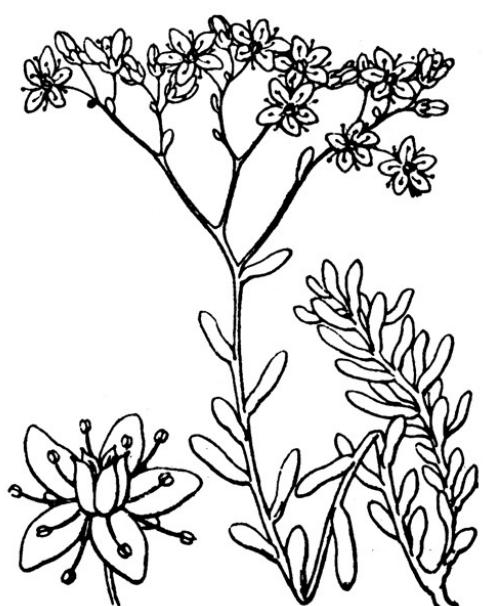
[1753, Sp. Pl. : 432] **2n = 34, 51, 68, 102, 136**

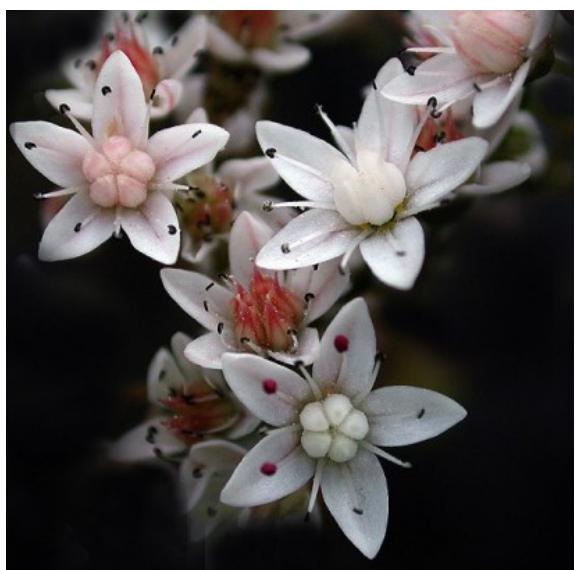
Làmina: CARL AXEL MAGNUS LINDMAN

Sedum album var. *micranthum* (barrejada amb *Sedum acre*)
al jardí botànic de Gombrèn

Sedum album (dibuix: H. COSTE)

Sedum album. Foto: LA SPADA ARTURO

Sedum album. Foto: ALEXIS ROSELL

NOMS POPULARS

Alemany:	Weisse Fetthenne, Weisser Mauerpfeffer
Anglès:	White Stonecrop, Small houseleek
Àrab:	سدم أبيض
Aragonès:	arroz, arrozé basto, raím de gat, roz de la roca., arrocillo, arrocitos, arrozé basto, crespinell, platanicos, raím de gat, roz, roz de la roca, uvas de gato
Bable:	arroz, arroz de Páxaru, carneirus, pan de cuquiello, planta del arroz, planta l'arroz, uva de perru.
Basc/Euskera:	teilatu-belar zuri, teilatu-belar zuria, teilatu-belar-zuria, telambelarra, telanbelarr, tellatu belarra, tellatubelarr, txoribazka, txorijana, txorijanca, uba-de-ratón, ubikas-de-ratón.
Castellà:	arroz, arroz de pajaritos, arroz de pájaro, arroz salvaje, bálsamo, cagaperros, cebo, cebo de pajaritos, cebo de pardal, cebo de pájaro, cibaco, cojonito de gato, cojón de gato, crespinillo, cuculillo, golondrillo, granas de sapo, granos de arroz, hierba de lagarto, hierba puntera menor, huevas de lagarto, hueveriles, huevos de lagarto, lengua de pajarito, lágrimas de la Virgen, pampajarito, pampajarito grana, pan de cuco, pan de cuquiello, pan de lagarto, pan de lagartos, pan de lobo, pan de milano, pan de pajarino, pan de pajarito, pan de pajarín, pan de pájaro, pan de pájaros, pan y queso, panuco, pepinillo, pipirigallo, pispájaro, platanicos, platanitos, plátanos, racimillo, racimillo de los tejados, siempreviva, siempreviva hembra, siempreviva menor, siempreviva menor blanca, trébol de pájaros, uva cana, uva canilla, uva canina, uva de culebra, <u>uva de gato</u> , uva de lagarto, uva de perro, uva de pájaro, uvas de gato, uvas de lagarto, uvas de lobo, uvas de perro, uvas de pájaro, uvas de raposa, uvas de ratón, uvas de sapo, uvilla de lagarto, uvillas, uña de gato, uña-gato, uñas de gato, uñas de pajarillo, uñas gatas, vermicular, vermicularia, yerba canilla, yerba puntera, yerba puntera hembra, yerba puntera menor.
Català:	arròs de pastor, arròs de paret, arròs de bruixa, arròs de gat, arròs de pardal, bàlsam blanc, crespinell, <u>crespinell blanc</u> , grans d'arròs, grans de gripau, herba de les ortiges, ous de gripau, pinet de teulada, pinets de teulada, pinyonets, raïms de llop, rampanella, raïm, raïm de galàpet, raïm de gat, raïm de llop, raïm de moixó, raïm de pastor blanc, raïm de sàput, raïms de gat, ulls de gripau, ulls de gripau, crespinella blanca, sempreviva, ungra de moix, arrosset, arròs de serp, rabe de sarbatxo, raïm de moro, raïm de pastor, raïmet de pastor
Danès:	Hvid stenurt
Eslovac:	Rozchodník biely
Eslovè:	Bela homulica / Homulica bela
Estonià:	Valge kukehari
Finlandès:	Valkomaksaruoho, Valkea maksaruoho
Francès:	Orpin blanc, Trique-madame
Gaèlic:	Grafán ban na gcloch
Gal·lès:	Briweg wen
Grec:	Σέδον το λευκό
Holandès:	Wit Vetkruid, Witte Muurpeper
Hongarès:	Fehér varjúháj
Islandès:	Ljósahnoðri
Gallec:	arroz dos-ratos, arroz-dos-telhados, boubelín, boubín, herba abelleira, herba da cortadela, herba da pedra, herba das quebraduras, herba do lagarto, herba piñeira, herba punteira, manteiga das paredes, pan de lagarto, pan de lagartos, pan de rato, pinhões-de rato, <u>piñeiriña</u> , piñeiriña mínima, sempreviva-branca, sempreviva-menor, uva de raposo, uvas de

gato, uvas de lagarto, uvas de raposa, uvas de raposo, uvas de rato, uvas do lagarto, vermicular.

Italià: Borraccina bianca, Pinocchiella

Noruec: Hvitbergknapp

Persa/Farsi: نار سفید

Polonès: Rozchodník biały

Portuguès: arroz dos ratos, arroz dos-ratos, arroz-dos-telhados, cachos-de-rato, ensaião, herba do lagarto, pinhões de rato, pinhões-de rato, pinhões-de-rato, pinhões-de-rato, piñeiriña, saiaon menor, sempreviva, sempreviva branca, sempreviva menor, sempreviva-branca, sempreviva-menor, uvas de lagarto, uvas de raposo, Arroz-dos-telhados, Cachos-de-rato / Pinhões-de-rato

Serbi: Бели жедњак, Beli žednjak

Suec: Hällekropp, Vit fetknopp

Txec: Rozchodník bílý

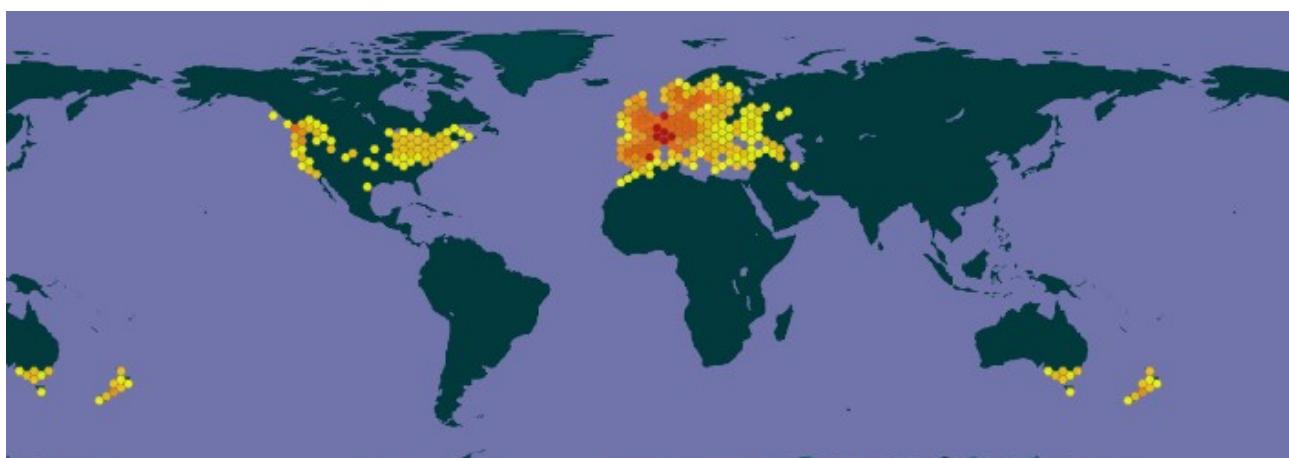
Ucraïnès: Очіток білий

DESCRIPCIÓ BOTÀNICA

Herba crassa vivaç de 5-25 cm, verda o tenuida de vermell, aparentment glabra, amb soca prima que emet rebrots estèrils ajaguts radicants; fulles força compactes, tiges floríferes primes, dretes, simples. Fulles esparses —excepte a la base, que són compactes a la var. *micranthum* (Bast.) Syme in Sowerby [1865, Engl. Bot., ed. 3 [B],4: 53]—, imperfectament cilíndriques, de 10-15 mm, obtuses, sèssils, divaricades. Flors blanques, pedicel·lades, en corimbes. Sèpals oval-obtusos, soldats a la base. Pètals oblòngs, subobtusos, no aristats, 3 cops més llargs que el calze. Estams 10, amb anteres de color violeta fosc. Carpels drets, oval-oblòngs. Fol·licles fusiformes acuminats, de 2-3 mm de longitud, erectes, amb l'estil persistent.

Dins el gènere, *Sedum album* es distingeix per tenir les fulles enteres, obtuses, cilíndriques, i flors blanc-rosades, i per ser planta perenne amb rebrots estèrils amb fulles de més de 5 mm de longitud. Dins la família de les *Crassulaceae* DC. el gènere *Sedum* es distingeix per tenir les flors decandres, dialipètales i dialisèpales. I la família es distingeix per les flors dialipètales, superovàriques, diplostèmones, actinomorfes, de simetria pentàmera, i sobre tot, per ser de tiges i fulles suculentes.

HÀBITAT I DISTRIBUCIÓ GEOGRÀFICA

Sedum album al món, segons GBIF

Es fa a roquissars, codines, teulades o murs; i és força comú a Europa i +Àsia més occidental. També es troba a Amèrica del Nord i SE d'Austràlia i Nova Zelanda. .

Està molt adaptada a terrenys secs i assolellats. Poden acompanyar-la:

<i>Asplenium fontanum</i>	<i>Festuca valentina</i>	<i>Sedum dashyphyllum</i>
<i>Asplenium ruta-muraria</i>	<i>Galium lucidum</i>	<i>Sedum sediforme</i>
<i>Ceterach officinarum</i>	<i>Poa bulbosa</i>	<i>Sedum telephium</i>
<i>Dactylis glomerata</i>	<i>Sedum acre</i>	

VIRTUTS I USOS MEDICINALS

- abscessos
- afrodisiac UE
- anorèxia (+ vinagre) UI
- antiinflamatori UI
- astringent
- berrugues
- càncer d'estòmac AGS
- càncer de mama MCF-7
- carn-esqueixats
- cicatritzant
- contusions
- cosmètica (+ *Umbilicus*)
- cremades per foc o per radioactivitat
- descontaminant de radioactivitat interior
- dispèpsia UE
- distensió de lligaments
- diürètic (+ pèl de panotxa)
- durícies
- èczemes
- erisipela
- ferides
- grans (+ cera + oli + llard)
- hemorràgies internes
- hemorroides [amulet] UE (+ oli o llard)
- herpes zòster
- mal d'estòmac
- mal de queixal
- oftàlmic
- protector estomacal (suc)
- radioactivitat
- regla irregular UI
- tabaquisme
- talls
- tos UI UE
- tumors
- úlcera d'estòmac
- vulnerari

VETERINÀRIA

- ferides dels muls
- talls greus als pollastres
- tos greu a les gallines

HISTÒRIA I ESOTERISME

HIPÒCRATES la recomanava per tractar berrugues. Passar les mans de bon matí per sobre les mates dona bona sort.

PRINCIPIS ACTIUS

- Calci 1700 ppm
- Ferro 1800 ppm
- gossipetina-8-glucurònida
- heracetina
- iso-rhamnetina
- iso-rhamnetina-3-rhamnòisida
- iso-rhamnetina-3-rhamnòsid-7-glucòsid
- iso-rhamnetina-3-rhamnòsid-7-soforòsid
- iso-rhamnetina-7-glucòsid
- iso-rhamnetina-7-soforòsid
- Magnesi 45 ppm

- Potassi 1450 ppm
- queracetina
- queracetina-3-metil-èter
- queracetina-3-rhamnòsid
- queracetina-4'-glucòsid
- Sodi 2400 ppm
- vitamina C